

HABILITACIÓ DE MINIDEIXALLERIES

Fraccions a les quals incideix l'actuació

L'actuació té incidència en *altres fraccions: piles, RAEE, altres.*

Categoria a la qual incideix l'actuació

L'actuació té incidència sobre la *recollida selectiva.*

Tipus d'actuació

L'actuació és d'*optimització i eficiència del servei de recollida.*

Justificació

La Llei 3/2015, d'11 de març, sobre mesures fiscals, financeres i administratives defineix la deixalleria com un centre de recepció i emmagatzematge selectiu de productes per a la reutilització i de residus municipals per al seus tractaments posteriors: preparació per a la reutilització, valorització i disposició final.

En aquest sentit, el Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual es va aprovar el Text refós de la Llei reguladora dels residus, estableix a l'article 52.1. que els municipis amb més de 5.000 habitants de dret, independentment o associadament i, si s'escau, els consells comarcals, han d'establir un servei de deixalleria mitjançant la instal·lació de la planta o les plantes necessàries per a la recollida dels corresponents residus. Aquestes deixalleries han de complir amb les prescripcions tècniques establertes per la Generalitat de Catalunya.

Un pas més en aquesta política, diverses administracions han optat per l'habilitació de minideixalleries, és a dir, petits punts de proximitat, ubicats en zones properes als ciutadans, on aquests poden lliurar de manera selectiva diferents tipologies de residus.

Descripció

Les minideixalleries són un tipus especial de deixalleries situades dins de l'entramat urbà, que permeten apropar el servei als ciutadans i facilitar la seva participació en la recuperació dels residus municipals. Depenen logísticament de la deixalleria principal, on periòdicament es traslladen els residus aportats a la instal·lació, i serveixen per complementar la xarxa de deixalleries.

En aquest context, a l'hora d'habilitar minideixalleries a les ciutats, es pot optar per la creació de nous espais, instal·lant l'estructura física a la zona on es vol ubicar la mateixa, o bé, es poden habilitar antics espais en desús per convertir-los en minideixalleries. En aquest sentit, la situació més recurrent és la primera, tot i que ja existeixen experiències d'èxit de la segona, com és el cas de l'habilitació de minideixalleries en antics quioscs de premsa en desús. D'aquesta manera, es dona ús a aquests espais que havien quedat abandonats pel tancament de les anteriors activitats que s'hi desenvolupaven.

Figura 1. Antics quioscos de premsa en desús habilitats com a minideixalleries a Castelldefels. Font: Ajuntament de Castelldefels, 2019.

Els elements necessaris amb els que ha de comptar una minideixalleria són:

- Contenedors a l'entrada de la instal·lació.
- Espai cobert i ventilat per a l'emmagatzematge de residus especials.
- Cartell a l'entrada de la instal·lació, on hi constin com a mínim, horaris d'obertura, residus admesos, restriccions d'aportació (tipologia i/o quantitat) dels residus i telèfon de contacte.

Figura 3. Mobiliari urbà emprat com a àrea d'aportació a Vilassar de Mar (esquerra) i a Girona (dreta).

Zona d'implementació recomanada

L'actuació es pot desenvolupar en qualsevol tipus de municipi.

Mitjans necessaris

Els mitjans necessaris per a la implementació d'aquesta actuació són la instal·lació de l'estructura física que actui com a minideixalleria, o bé la rehabilitació d'un espai físic com a minideixalleria.

Beneficis i resultats potencials

Les minideixalleries són un sistema que contribueix a aproximar al ciutadà els punts d'aportació de certs residus, contribuint així a facilitar la seva participació i aportació. En aquest sentit, la instal·lació de minideixalleries hauria de contribuir a incrementar els nivells de recollida selectiva dels residus especials.

Amenaces

Entre les amenaces, els actes de vandalisme poden causar desperfectes en aquestes instal·lacions. Per altra banda, en el cas de les àrees d'aportació tipus bústia, l'obstrucció intencionada de les bústies abocant-hi residus inapropiats i la realització de pintades poden deteriorar el mobiliari urbà.

Costos

Els costos associats a la implementació d'aquesta actuació són:

- En el cas d'instal·lar una estructura física que actuï com a minideixalleria, el cost de la mateixa. Segons la tipologia i dimensions de la instal·lació, aquest cost pot ascendir fins als 89.033,88 euros aproximadament, màxim subvencionable segons Norma Tècnica sobre Deixalleries. En el cas de rehabilitar un espai físic en desús, el cost serà el de les obres que siguin necessàries per tal d'habilitar l'espai com a minideixalleria, estimat en 22.258,47 euros, com a màxim subvencionable segons Norma Tècnica de Deixalleries. En ambdós casos no s'inclouen extres.
- El cost associat al trasllat dels residus a la deixalleria.
- El cost associat al personal d'atenció al públic.
- Addicionalment, en el cas de disposar d'una àrea d'aportació amb mobiliari urbà tipus bústia en règim de lloguer, el cost anual oscil·la entre 900-1.500 euros per unitat, incloent tasques de manteniment, personalització de la instal·lació amb serigrafia segons el municipi, personalització de les boques de residus, assegurança a tot risc de la infraestructura (incloent el canvi de qualsevol peça malmesa per actes vandàlics), fixació mensual de la cartellera en els panells que disposa la infraestructura, buidatge, trasllat dels residus a la deixalleria municipal i servei web online on es pot consultar a temps real la quantitat de residus recollits segons tipologia a càrrec de l'empresa encarregada del servei. Això no obstant, aquest cost pot variar en funció de com es defineixi el servei segons les especificitats de cada Ajuntament.

Fonts de finançament

Aquesta actuació s'hauria de finançar a través de fonts propis de l'Ajuntament. Tanmateix, cal destacar que l'Agència de Residus de Catalunya disposa d'una ordre de subvenció per a aquesta finalitat.

Indicador de seguiment

- Quantitat de residus aportats a les deixalleries segons tipologia (unitats: kg).
- Nombre anual d'usuaris comptabilitzats que fan ús de la deixalleria (unitats: nombre de persones).

Municipis on s'ha implementat l'actuació

Aquesta actuació s'ha implementat a molts indrets de Catalunya: en el cas de minideixalleries d'estructura física nova s'ha implementat a Barcelona, Sabadell, Lleida, Cambrils entre altres; per la seva banda, que en el cas de rehabilitació d'espais en desús per convertir-los en minideixalleries s'ha implementat a Castelldefels i Gavà.

Bibliografia d'interès

- Guia d'implantació i gestió de deixalleries. Agència de Residus de Catalunya, 2006.
- Norma Tècnica sobre Deixalleries (versió 2019). Agència de Residus de Catalunya, 2019.

